

1. Na úvod cvičení:

- Zopakujte si pravdivostní tabulky pro logické spojky: $\neg \vee \wedge \supset \equiv$
- Definujte a dokažte nejdůležitější logické zákony:
  - o negace implikace $\neg (A \supset B) \Leftrightarrow (A \wedge \neg B)$
  - o ekvivalentní úprava implikace $(A \supset B) \Leftrightarrow (\neg A \vee B)$
  - o de Morganovy zákony $\neg (A \wedge B) \Leftrightarrow (\neg A \vee \neg B)$
 $\neg (A \vee B) \Leftrightarrow (\neg A \wedge \neg B)$
- Definujte, co je to model formule, kdy je formule splnitelná, kontradikce, nebo tautologie, výrokově logické vyplývání.

Model formule A: ohodnocení (valuace) v takové, že formule A je v tomto v pravdivá:
 $w(A)_v = 1$.

Formule A je splnitelná, má-li alespoň jeden model

Formule A je nesplnitelná (kontradikce), nemá-li žádný model

Formule A je tautologie, je-li každé ohodnocení v jejím modelem. Značíme $\models A$.

Množina formulí $\{A_1, \dots, A_n\}$ je splnitelná, existuje-li ohodnocení v , které je modelem každé formule A_i , $i = 1, \dots, n$.

Formule A **výrokově logicky vyplývá** z množiny formulí M , značíme $M \models A$, jestliže A je pravdivá v každém modelu množiny M .

- Jak dokazujeme platnost úsudku, tedy vztah logického vyplývání mezi premisami a závěrem?
  - a) Přímo: $P_1, P_2, \dots, P_n \models Z$ ... platí logické vyplývání, právě když formule tvaru implikace je tautologie:
 $\models P_1 \wedge P_2 \wedge \dots \wedge P_n \supset Z$ ... implikace – tautologie
Neboli formule Z je pravdivá **ve všech modelech množiny předpokladů** $\{P_1, \dots, P_n\}$.
  - b) Nepřímo: $P_1, P_2, \dots, P_n \models Z$ ... platí logické vyplývání, právě když implikace je tautologie,
 $\models P_1 \wedge P_2 \wedge \dots \wedge P_n \supset Z$ ... implikace – tautologie, tj.
právě když negovaná formule
 $P_1 \wedge \dots \wedge P_n \wedge \neg Z$ je kontradikce, tj. právě když
množina předpokladů doplněná o negovaný závěr $\{P_1, \dots, P_n, \neg Z\}$ je sporná.

---

2) Negujte: (slovně i formálně)

- Když píšu program, přemýšlím, zda funguje.
- Program funguje právě tehdy, když je správně napsaný.
- Jestliže nevěnuji řešení dostatek času, je výsledek nejistý a musím začít znovu.
- Umím programovat v Javě, ale neumím syntaxi C++.
- Petr a Pavel věří v budoucnost IT, Tomáš a Emil kroutí hlavou.
- Budete-li mít dobré výsledky, nebudete mít problém ve škole a budete v pohodě.

3) Úsudky (Ověřte správnost / nesprávnost, v případě nesprávného „spravte“):

a) sporem b) tabulkou

- 31) Nefunguje-li program, je chyba v programu nebo není v pořádku systém.
Je-li chyba v programu, musím se poradit se cvičícím.
Systém je v pořádku.

Nefunguje-li program, musím se poradit se cvičícím.

- 32) Má přednášku nebo se toulá po škole.
Jestliže má přednášku, pak se jedná o vzorného studenta.

Jestliže se nejedná o vzorného studenta, pak se toulá po škole.

- 33) Není pravda, že student umí Javu a C++.
Student neumí Javu.

Student neumí C++.

- 34) Jestliže se problému věnuji, tak ten problém vyřeším.
Jestliže se problému nevěnuji, pak mám na práci něco jiného.

Vyřeším ten problém nebo mám na práci něco jiného.

- 35) Jestliže pracuji, potom vydělávám peníze, ale jestliže jsem líný, pak si užívám.
Buď pracuji nebo jsem líný.
Nicméně, jestliže jsem líný, pak nevydělávám, zatímco jestliže pracuji, pak si neužívám.

Proto si užívám.

- 36) Nefunguje-li program jak má, je chyba v programu nebo není v pořádku systém.
Je-li chyba v programu, musím se poradit se svým cvičícím.
Program funguje

Nefunguje-li program, musím se poradit se svým cvičícím.